

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीवत्सचिह्नमिश्रैरनुगृहीतायां पञ्चस्तव्याम्
॥ सुन्दरबाहुस्तवः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ सुन्दरबाहुस्तवः ॥

श्रीवत्सचिह्नमिश्रेभ्यो नम उक्तिमधीमहे ।
यदुक्तयस्त्रयीकण्ठे यान्ति मङ्गलसूत्रताम् ॥

श्रीमन्तौ हरिचरणौ समाश्रितोऽहं
श्रीरामावरजमुनीन्द्रलब्धबोधः ।
निर्भीकस्तत इह सुन्दरोरुबाहुं
स्तोष्ये तच्चरणविलोकनाभिलाषी ॥ 1 ॥

सुन्दरायतभुजं भजामहे
वृक्षषण्डमयमद्रिमाश्रितम् ।
यत्र सुप्रथितनूपुरापगा
तीर्थमर्थितफलप्रदं विदुः ॥ 2 ॥

क्वचित् त्वरितगामिनी क्वचन मन्दमन्दालसा
क्वचित् स्खलितविह्वला क्वचन फेनिला सारवा ।
पतन्त्यपि किल क्वचित् व्रजति नूपुराह्वा नदी
सुसुन्दरभुजाह्वयं मधु निपीय मत्ता यथा ॥ 3 ॥

उदधिगमन्दराद्रिमथिमन्थनलब्धपयो -
मधुररसेन्दिराह्वसुध सुन्दरदोः परिघम् ।
अशरणमादृशात्मशरणं शरणार्थिजन -
प्रवणधियं भजेम तरुषण्डमयाद्रिपतिम् ॥ 4 ॥

शशधररिङ्घ्णाढ्यशिखमुच्छिखरप्रकरं
तिमिरनिभप्रभूततरुषण्डमयं भ्रमदम् ।

भिदुरितसप्तलोकसुविशृङ्खलशङ्खरवं
वनगिरिमावसन्तमुपयामि हरिं शरणम् ॥ 5 ॥

यत्तुङ्गशृङ्गविनिषङ्गिसुराङ्गनानां
न्यस्तोर्ध्वपुण्ड्रमुखमण्डनमण्डितानाम्।
दर्पण्यभूत् धृतमपङ्कशशाङ्कपृष्ठं
तद् धाम सुन्दरभुजस्य महान् वनाद्रिः ॥ 6 ॥

यदीयशिखरागतां शशिकलां तु शाखामृगाः
निरीक्ष्य हरशेखरीभवनमामृशन्तस्ततः।
स्पृशन्ति न हि देवतान्तरसमाश्रितेति स्फुटं
स एष सुमहातरुव्रजगिरिः गृहं श्रीपतेः ॥ 7 ॥

सुन्दरदोर्दिव्याज्ञा
लम्भनकातरवशानुयायिनि करिणि।
प्रणयजकलहसमाधिः
यत्र वनाद्रिः स एष सुन्दरदोष्णः ॥ 8 ॥

स एष सौन्दर्यनिधेः धृतश्रियो
वनाचलो नाम सुधाम यत्र हि।
भुजङ्गराजस्य कुलस्य गौरवात्
न खण्डिताः कुण्डलिनः शिखण्डिभिः ॥ 9 ॥

वृषगिरिरयमच्युतस्य यस्मिन्
स्वमतमलङ्घयितुं परस्परेभ्यः।
खगपतिचरणौ खगाः शपन्ते
भुजगपतेर्भुजगाश्च सर्व एव ॥ 10 ॥

हरिकुलमखिलं हनूमदङ्घ्रिं
स्वकुलपजाम्बवतस्तथैव भल्लाः।

निजकुलपजटायुषश्च गृध्राः
स्वकुलपतेश्च गजा गजेन्द्रनाम्नः ॥ 11 ॥

वकुळधरसरस्वतीविषक्त
स्वररसभावयुतासु किन्नरीषु।
द्रवति दृषदपि प्रसक्तगाना -
स्विह वनशैलतटीषु सुन्दरस्य ॥ 12 ॥

भृङ्गी गायति हंसतालनिभृतं तत् पुष्पाती कोकिला -
ऽप्युद्गायत्यथ वल्लितल्लजमुखादास्रं मधु स्यन्दते।
निस्स्पन्दस्तिमिताः कुरङ्गततयः शीतं शिलासैकतं
सायाहे किल यत्र सुन्दरभुजस्तस्मिन् वनक्षमाधरे ॥ 13 ॥

पीताम्बरं वरदशीतलदृष्टिपातम्
आजानुलम्बिभुजमायतकर्णपाशम्।
श्रीमन्महावनगिरीन्द्रनिवासदीक्षं
लक्ष्मीधरं किमपि वस्तु ममाविरस्तु ॥ 14 ॥

जनिजीवनाप्ययविमुक्तयो यतो
जगतामिति श्रुतिशिरस्सु गीयते।
तदिदं समस्तदुरितैकभेषजं
वनशैलसम्भवमहं भजे महः ॥ 15 ॥

सद्ब्रह्मात्मपदैस्त्रयीशिरसि यो नारायणोक्त्या तथा
व्याख्यातो गतिसाम्यलब्धविषयानन्यत्वबोधोज्ज्वलैः।
निस्तुल्यादिकमद्वितीयममृतं तं पुण्डरीकेक्षणं
प्रारूढश्रियमाश्रये वनगिरेः कुञ्जोदितं सुन्दरम् ॥ 16 ॥

पतिं विश्वस्यात्मेश्वरमिति परं ब्रह्म पुरुषः
 परं ज्योतिस्तत्त्वं परमपि च नारायण इति ।
 श्रुतिर्ब्रह्मेशादींस्तदुदितविभूतींस्तु गृणती
 यमाहारूढश्रीः स वनगिरिधामा विजयते ॥ 17 ॥

पृथिव्याद्यात्मान्तं नियमयति यस्तत्त्वनिकरं
 तदन्तर्यामी तद्वपुरविदितस्तेन भगवान् ।
 स एष स्वैश्वर्यं नविजहदशेषं वनगिरिं
 समध्यासीनो नो विशतु हृदयं सुन्दरभुजः ॥ 18 ॥

प्रत्यगात्मनि कदाऽप्यसम्भवत्
 भूमभूमिमभिवक्ति यं श्रुतिः ।
 तं वनाद्रिनिलयं सुसुन्दरं
 सुन्दरायतभुजं भजामहे ॥ 19 ॥

वन्देय सुन्दरभुजं भुजगेन्द्रभोग -
 सक्तं महावनगिरिप्रणयप्रवीणम् ।
 यं तं विदुर्दहरमष्टगुणोपजुष्टम्
 आकाशमौपनिषदीषु सरस्वतीषु ॥ 20 ॥

यत् स्वायत्तस्वरूपस्थितिकृतिकनिजेच्छानियाम्यस्वशेषा -
 नन्ताशेषप्रपञ्चस्तत इह चिदिवाचिद्वपुर्वाचिशब्दैः ।
 विश्वैः शब्दैः प्रवाच्यो हतवृजिनतया नित्यमेवानवद्यः
 तं वन्दे सुन्दराह्वं वनगिरिनिलयं पुण्डरीकायताक्षम् ॥ 21 ॥

गुणजं गुणिनो हि मङ्गलत्वं
 प्रमितं प्रत्युत यत्स्वरूपमेत्य ।
 तमनन्तसुखावबोधरूपं
 विमलं सुन्दरबाहुमाश्रयामः ॥ 22 ॥

अतिपतितावधिस्वमहिमानुभवप्रभवत् -
 सुखकृतनिस्तरङ्गजलधीयितनित्यदशम् ।
 प्रतिभटमेव हेयनिकरस्य सदाऽप्रतिमं
 हरिमिह सुन्दराह्वमुपयामि वनाद्रितटे ॥ 23 ॥

सदा षाङ्गुण्याख्यैः पृथुलबलविज्ञानशकन -
 प्रभावीर्यैश्वर्यैरवधिविधुरैरेधितदशम् ।
 द्रुमस्तोमक्षमाभृत्परिसरमहोद्यानमुदितं
 प्रपद्येऽध्यारूढश्रियमिममहं सुन्दरभुजम् ॥ 24 ॥

सौशील्याश्रितवत्सलत्वमृदुतासौहार्दसाम्यार्जवैः
 धैर्यस्थैर्यसुवीर्यशौर्यकृतितागाम्भीर्यचातुर्यकैः ।
 सौन्दर्यान्वितसौकुमार्यसमतालावण्यमुख्यैर्गुणैः
 देवः श्रीतरुषण्डशैलनिलये नित्यं स्थितः सुन्दरः ॥ 25 ॥

येष्वेकस्य गुणस्य विप्रुडपि वै लोकोत्तरं स्वाश्रयं
 कुर्यात् तादृशवैभवैरगणितैर्निस्सीमभूमान्वितैः ।
 नित्यैर्दिव्यगुणैस्ततोऽधिकशुभत्वैकास्पदात्माश्रयैः
 इद्धं सुन्दरबाहुमस्मि शरणं यातो वनाद्रीश्वरम् ॥ 26 ॥

सदा समस्तं जगदीक्षते हि यः
 प्रत्यक्षदृष्ट्या युगपद्भ्रुवा स्वतः ।
 स ईदृशज्ञाननिधिर्निधिस्तु नः
 सिंहाद्रिकुञ्जेषु चकास्ति सुन्दरः ॥ 27 ॥

ऐश्वर्यतेजोबलवीर्यशक्तयः
 कीदृग्विधाः सुन्दरबाहुसंश्रयाः ।
 योऽसौ जगज्जन्मलयस्थितिक्रियाः
 सङ्कल्पतोऽल्पादुपकल्पयत्यजः ॥ 28 ॥

यत् कल्पायुतभोगतोऽपि कृशतां यायान्न तावत्फलं
 येष्वेकस्य तथाविधैः सततजैरंहोभिरुत्सीमभिः।
 अस्तादाविह संसृतावुपचितैश्छन्नं सुसन्नं जनं
 सन्नत्या क्षमते क्षणाद् वनगिरिप्रस्थप्रियः सुन्दरः ॥ 29 ॥

यज्जातीयो यादृशो यत्स्वभावो
 पादच्छायां संश्रितो योऽपि कोऽपि।
 तज्जातीयस्तादृशस्तत्स्वभावः
 श्लिष्यत्येनं सुन्दरो वत्सलत्वात् ॥ 30 ॥

निहीनो जात्या वा भृशमकुशलैर्वा स्वचरितैः
 पुमान् वै यः कश्चिद् बहुतृणमपि स्यादगुणतः।
 श्रयन्तं तं पश्येद् भुजगपतिना तुल्यमपि यो
 वनाद्रिप्रस्थस्थः स मम शरणं सुन्दरभुजः ॥ 31 ॥

एकैकमङ्गलगुणानुभवाभिनन्दम्
 ईदृक् त्वियानिति च सुन्दरदोष्णि कृष्णे।
 ते ये शतं त्विति नियन्तुमनाः श्रुतिर्वै
 नैवैष वाङ्मनसगोचर इत्युदाह ॥ 32 ॥

अब्जपादमरविन्दलोचनं
 पद्मपाणितलमञ्जनप्रभम्।
 सुन्दरोरुभुजमिन्दिरापतिं
 वन्दिषीय वरदं वनाद्रिगम् ॥ 33 ॥

कनकमरकताञ्जनद्रवाणां
 मथनसमुत्थितसारमेलनोत्थम्।
 जयति किमपिरूपमस्य तेजो
 वनगिरिनन्दनसुन्दरोरुबाहोः ॥ 34 ॥

किं नु स्वयं स्वात्मविभूषणं भवन्
 असावलङ्कार इतीरितो जनैः।
 वद्धिष्णुबालद्रुमषण्डमण्डितं
 वनाचलं वा परितः प्रसाधयन् ॥ 35 ॥

सुखस्पर्शैर्नित्यैः कुसुमसुकुमाराङ्गसुखदैः
 सुसौगन्धैर्दिव्याभरणगणदिव्यायुधगणैः।
 अलङ्कार्यैः सर्वैर्निगदितमलङ्कार इति यः
 समाख्यानं धत्ते स वनगिरिनाथोऽस्तु शरणम् ॥ 36 ॥

मकुटमकुटमालोत्तंसचूडाललाम -
 स्वलकतिलकमालाकुण्डलैः सोर्ध्वपुण्ड्रैः।
 मणिवरवनमालाहारकेयूरकण्ठ्यैः
 तुलसिकटककाञ्चीनूपुराद्यैश्च भूषैः ॥ 37 ॥

असिजलजरथाङ्गैः शार्ङ्गकौमोदकीभ्याम्
 अगणितगुणजालैरायुधैरप्यथान्यैः।
 सततविततशोभं पद्मनाभं वनाद्रेः
 उपवनसुखलीलं सुन्दरं वन्दिषीय ॥ 38 ॥

आजानजस्वगतबन्धुरगन्धलुब्ध -
 भ्राम्यद्विदग्धमधुपालिसदेशकेशम्।
 विश्वाधिराज्यपरिबर्हकिरीटराजं
 है ! सुन्दरस्य बत सुन्दरमुत्तमाङ्गम् ॥ 39 ॥

अन्धं तमस्तिमिरनिर्मितमेव यत् स्यात्
 तत्सारसाधितसुतन्वतिवृत्तवार्तम्।
 ईशस्य केशव गिरेरलकालिजालं
 तत्तुल्यकुल्यमधुपाढ्यमहावनस्य ॥ 40 ॥

जुष्टाष्टमीकज्वलदिन्दुसन्निभं
 धृतोर्ध्वपुण्ड्रं विलसद्विशेषकम् ।
 भूम्ना ललाटं विपुलं विराजते
 वनाद्रिनाथस्य समुच्छ्रितश्रियः ॥ 41 ॥

सुचारुचापद्वयविभ्रमं भ्रुवोः
 युगं सुनेत्राह्वसहस्रपत्रयोः ।
 उपान्तगं वा मधुपावलीयुगं
 विराजते सुन्दरबाहुसंश्रयम् ॥ 42 ॥

अदीर्घमप्रेमदुग्धं क्षणोज्ज्वलं
 नचोरमन्तः करणस्य पश्यताम् ।
 अनुब्जमब्जं नु कथं निदर्शनं
 वनाद्रिनाथस्य विशालयोर्दृशोः ॥ 43 ॥

प्रश्च्योतत्प्रेमसारामृतरसचुलकप्रक्रमप्रक्रियाभ्यां
 विक्षिप्तालोकितोर्मिप्रसरणमुषितस्वान्तकान्ताजनाभ्याम् ।
 विश्वोत्पत्तिप्रवृत्तिस्थितिलयकरणैकान्तशान्तक्रियाभ्यां
 देवोऽलङ्कारनामा वनगिरिनिलयो वीक्षतामीक्षणाभ्याम् ॥ 44 ॥

प्रेमामृतौघपरिवाहिमहाक्षिसिन्धु -
 मध्ये प्रबद्धसमुदञ्चितसेतुकल्पा ।
 ऋज्वी सुसुन्दरभुजस्य विभाति नासा
 कल्पद्रुमाङ्कुरनिभा वनशैलभर्तुः ॥ 45 ॥

व्याभाषिताभ्यधिकनन्दनभन्दनर्द्धि
 मन्दस्मितामृतपरिस्रवसंस्तवाढ्यम् ।
 आभाति विद्रुमसमाधरमास्यमस्य
 देवस्य सुन्दरभुजस्य वनाद्रिभर्तुः ॥ 46 ॥

यशोदाङ्गुल्यग्रोन्नमितचिबुकाघ्राणमुदितौ
 कपोलावद्यापि ह्यनुपरततद्धर्षगमकौ।
 विराजेते विष्वग्विततसहकारासवरस
 प्रमाद्यद्भृङ्गाढ्यद्रुमवनगिरेः सुन्दरहरेः ॥ 47 ॥

व्यालम्बिकुण्डलमुदग्रसुवर्णपुष्प
 निष्पन्नकल्पलतिकायमलानुकारम्।
 यत्कर्णपाशयुगलं निगलं धियां नः
 सोऽयं सुसुन्दरभुजो वनशैलभूषा ॥ 48 ॥

सदंससंसञ्चितकुन्तलान्तिका -
 वतीर्णकर्णाभरणाढ्यकन्धरः।
 सुबन्धुरस्कन्धनिबन्धनो युवा
 सुसुन्दरः सुन्दरदोर्विजृम्भते ॥ 49 ॥

व्यूढगूढभुजजत्रुमुल्लसत्
 कम्बुकन्धरधरं धराधरम्।
 वृक्षषण्डमयभूभृतस्तटे
 सुन्दरायतभुजं भजामहे ॥ 50 ॥

मन्दरभ्रमणविभ्रमोद्धटाः
 सुन्दरस्य विलसन्ति बाहवः।
 इन्दिरासमभिनन्दभन्दनाः
 चन्दनागुरुविलेपभूषिताः ॥ 51 ॥

ज्याकिणाङ्कपरिकर्मधर्मिणो
 भान्ति सुन्दरभुजस्य बाहवः।
 पारिजातविटपायितर्द्धयः
 प्रार्थितार्थपरिदानदीक्षिताः ॥ 52 ॥

सागराम्बरतमालकानन

श्यामलर्द्धय उदारपीवराः।

शेषभोगपरिभोगभागिनः

तन्निभा वनगिरीशितुर्भुजाः ॥ 53 ॥

अहमहमिकाभाजो गोवर्धनोद्धृतिनर्मणि

प्रमथनविधावब्धेर्लब्धप्रबन्धसमक्रियाः।

अभिमतबहूभावाः कान्ताभिरम्भणसम्भ्रमे

वनगिरिपतेर्बाहाः शुभन्ति सुन्दरदोर्हरेः ॥ 54 ॥

श्रीमद्वनाद्रिपतिपाणितलाब्जयुग्मम्

आरूढयोर्विमलशङ्खरथाङ्गयोस्तु।

एकोऽब्जमाश्रित इवोत्तमराजहंसः

पद्मप्रियोऽर्क इव तत्समितो द्वितीयः ॥ 55 ॥

लक्ष्म्याः पदं कौस्तुभसंस्कृतं च

श्रीवत्सभूमिर्विमलं विशालम्।

विभाति वक्षो वनमालयाऽऽढ्यं

वनाद्रिनाथस्य सुसुन्दरस्य ॥ 56 ॥

सौन्दर्यामृतसारपूरपरिवाहावर्तगर्तायितं

यातः किञ्च विरिञ्चिसम्भवनभूम्यम्भोजसम्भूतिभूः।

नाभिः शुभति कुम्भिकुम्भनिभनिर्भातस्तनस्वर्वधू -

सम्भुक्तद्रुमषण्डशैलवसतेरारूढलक्ष्म्या हरेः ॥ 57 ॥

सुन्दरस्य किल सुन्दरबाहोः

श्रीमहातरुवनाचलभर्तुः।

हन्त ! यत्र निवसन्ति जगन्ति

प्रापितक्रशिम तत्तनु मध्यम् ॥ 58 ॥

पिष्टदुष्टमधुकैटभकीटौ
 हस्तिहस्तयुगलाभसुवृत्तौ ।
 राजतः क्रमकृशौ च सदूरू
 सुन्दरस्य वनभूधरभर्तुः ॥ 59 ॥

यौवनवृषककुदोद्धेदनिभं नितरां
 भाति विभोरुभयं जानु शुभाकृतिकम् ।
 सुन्दरभुजनाम्नो मन्दरमथिताब्धेः
 चन्दनवनविलसत्कन्दरवृषभपतेः ॥ 60 ॥

अधोमुखं न्यस्तपदारविन्दयोः
 उदञ्चितोदात्तसुनालसन्निभे ।
 विलङ्घ्य जङ्घे क्व नु रंहतो दृशौ
 वनाद्रिनाथस्य सुसुन्दरस्य मे ॥ 61 ॥

सुसुन्दरस्यास्य पदारविन्दे
 पादारविन्दाधिकसौकुमार्ये ।
 अतोऽन्यथा ते बिभृयात् कथं नु
 तदासनं नाम सहस्रपत्रम् ॥ 62 ॥

सौन्दर्यमार्दवसुगन्धरसप्रवाहैः
 एते हि सुन्दरभुजस्य पदारविन्दे ।
 अभोजडम्भपरिरम्भणमभ्यजैष्टां
 तद् वै पराजितमिमे शिरसा बिभर्ति ॥ 63 ॥

एते ते बत सुन्दराह्वयजुषः पादारविन्दे शुभे
 यन्निर्णेजसमुत्थितत्रिपथगास्रोतस्सु किञ्चित् किल ।
 धत्तेऽसौ शिरसा ध्रुवः तदपरं स्रोतो भवानीपतिः
 यस्यास्यालकनन्दिकेति निजगुः नामैवमन्वर्थकम् ॥ 64 ॥

आम्नायकल्पलतिकोत्थसुगन्धिपुष्पं
 योगीन्द्रहार्दसरसीरुहराजहंसम्।
 उत्पक्वधर्मसहकारफलप्रकाण्डं
 वन्देय सुन्दरभुजस्य पदारविन्दम् ॥ 65 ॥

सुसुन्दरस्यास्य तु वामनाकृतेः
 क्रमत्रयप्रार्थिनि मानसे किल।
 इमे पदे तावदिहासहिष्णुनी
 विचक्रमाते त्रिजगत् पदद्वये ॥ 66 ॥

सौन्दर्यसारामृतसिन्धुवीची -
 श्रेणीषु पादाङ्गुलिनामिकासु।
 न्यकृत्य चन्द्रश्रियमात्मकान्त्या
 नखावली शुम्भति सुन्दरस्य ॥ 67 ॥

यो जातक्रशिमा मली च शिरसा सम्भावितः शम्भुना
 सोऽयं यच्चरणाश्रयी शशधरो नूनं नखव्याजतः।
 पूर्णत्वं विमलत्वमुज्ज्वलतया सार्धं बहुत्वं तथा
 यातस्तं तरुषण्डशैलनिलयं वन्दामहे सुन्दरम् ॥ 68 ॥

यस्याः कटाक्षणमनुक्षणमीश्वराणाम्
 ऐश्वर्यहेतुरिति सर्वजनीनमेतत्।
 श्रीः सेति सुन्दरनिषेवणतो निराहुः
 तं हि श्रियः श्रियमुदाहुरुदारवाचः ॥ 69 ॥

दिव्याचिन्त्यमहाद्भुतोत्तमगुणैस्तारुण्यलावण्यक -
 प्रायैरद्भुतभावगर्भसततापूर्वप्रियैर्विभ्रमैः।
 रूपाकारविभूतिभिश्च सदृशीं नित्यानपेतां श्रियं
 नीलां भूमिमपीदृशीं रमयिता नित्यं वनाद्रीश्वरः ॥ 70 ॥

अन्योन्यचेष्टितनिरीक्षणहार्दभाव -
 प्रेमानुभावमधुरप्रणयप्रभावः।
 आजस्रनव्यतरदिव्यरसानुभूतिः
 स्वां प्रेयसीं रमयिता वनशैलनाथः ॥ 71 ॥

सुन्दरस्य वनशैलवासिनो
 भोगमेव निजभोगमाभजन्।
 शेष एष इति शेषताकृतेः
 प्रीतिमानहिपतिः स्वनामनि ॥ 72 ॥

वाहनासनवितानचामरात्
 याकृतिः खगपतिस्त्रयीमयः।
 नित्यदास्यरतिरेव यस्य वै
 ह्येष सुन्दरभुजो वनाद्रिगः ॥ 73 ॥

वनाद्रिनाथस्य सुसुन्दरस्य वै
 प्रभुक्तशिष्टाश्यथ सेन्यसत्पतिः।
 समस्तलोकैकधुरन्धरः सदा
 कटाक्षवीक्ष्योऽस्य च सर्वकर्मसु ॥ 74 ॥

छत्रचामरमुखाः परिच्छदाः
 सूरयः परिजनाश्च नैत्यगाः।
 सुन्दरोरुभुजमिन्धते सदा
 ज्ञानशक्तिमुखनित्यसद्गुणाः ॥ 75 ॥

द्वारनाथगणनाथतल्लजाः
 पारिषद्यपदभागिनस्तथा।
 मामकाश्च गुरवः पुरातनाः
 सुन्दरं वनमहीध्रगं श्रिताः ॥ 76 ॥

ईदृशैः परिजनैः परिच्छदैः
 नित्यसिद्धनिजभोगभूमिगः।
 सुन्दरो वनगिरेस्तटीषु वै
 रज्यते सकलदृष्टिगोचरः ॥ 77 ॥

आक्रीडभूमिषु सुगन्धिषु पौष्पिकीषु
 वैकुण्ठधामनि समृद्धसुवापिकासु।
 श्रीमल्लतागृहवतीषु यथा तथैव
 लक्ष्मीधरः सजति सिंहगिरेस्तटीषु ॥ 78 ॥

आनन्दमन्दिरमहामणिमण्टपान्तः
 लक्ष्म्या भुवाऽप्यहिपतौ सह नीलया च।
 निस्सङ्ख्यनित्यनिजदिव्यजनैकसेव्यो
 नित्यं वसन् सजति सुन्दरदोर्वनाद्रौ ॥ 79 ॥

प्रत्यर्थिनि त्रिगुणकप्रकृतेरसीम्नि
 वैकुण्ठधामनि पराम्बरनाम्नि नित्ये।
 नित्यं वसन् परमसत्त्वमयेऽप्यतीत -
 योगीन्द्रवाङ्मनस एष हरिर्वनाद्रौ ॥ 80 ॥

लोकांश्चतुर्दश दधत् किल सुन्दरस्य
 पङ्क्तीगुणोत्तरितसप्तवृतीदमण्डम्।
 अन्यानि चास्य सुसदृशि परश्शतानि
 क्रीडाविधेरिह परिच्छदतामगच्छन् ॥ 81 ॥

सुरनरतिर्यगादिबहुभेदकभिन्नमिदं
 जगदथ चाण्डमण्डवरणानि च सप्त तथा।
 गुणपुरुषौ च मुक्तपुरुषाश्च वनाद्रिपतेः
 उपकरणानि नर्मविधयेऽपि भवन्ति विभोः ॥ 82 ॥

ज्ञानिनः सततयोगिनो हि ये
 सुन्दराङ्घ्रिपरभक्तिभागिनः।
 मुक्तिमाप्य परमां परे पदे
 नित्यकिङ्करपदं भजन्ति ते ॥ 83 ॥

देवस्य सुन्दरभुजस्य वनाद्रिभर्तुः
 है ! शीलवत्त्वमथवाऽऽश्रितवत्सलत्वम्।
 ऐशस्वभावमजहद्भिरिहावतारैः
 योऽलञ्चकार जगदाश्रिततुल्यधर्मा ॥ 84 ॥

सिंहाद्रिनाथ ! तव वाङ्मनसातिवृत्तं
 रूपं त्वतीन्द्रियमुदाह रहस्यवाणी।
 एवं च न त्वमिह चेत् समवातरिष्यः
 त्वज्ज्ञानभक्तिविधयोऽद्य मुधाऽभविष्यन् ॥ 85 ॥

ये भक्ता भवदेकभोगमनसोऽनन्यात्मसञ्जीवनाः
 तत्संश्लेषणतद्विरोधिनिधनाद्यर्थं वनाद्रीश्वरः !।
 मध्येऽण्डं यदवातरः सुरनराद्याकारदिव्याकृतिः
 तेनैव त्रिदशैर्नरैश्च सुकरं स्वप्रार्थितप्रार्थनम् ॥ 86 ॥

श्रीमन् ! महावनगिरीश ! विधीशयोस्ते
 मध्ये तु विष्णुरिति यः प्रथमावतारः।
 तेनैव चेत् तव महिम्नि जनाः किलान्धाः
 त्वन्मत्स्यभावमवगम्य कथं भवेयुः ॥ 87 ॥

हे ! देव ! सुन्दरभुज त्वमिहाण्डमध्ये
 सौलभ्यतो विसदृशं चरितं महिम्नः।
 अङ्गीकरोषि यदि तत्र सुरैरमीभिः
 साम्यान्निकर्षपरिपालनमेव साधु ! ॥ 88 ॥

इहावतीर्णस्य वनाद्रिनाथ ! ते
 निगूहतः स्वं महिमानमैश्वरम्।
 उमापतेः किं विजयः प्रियङ्करः
 प्रियङ्करा वेन्द्रजिदस्त्रबन्धना ॥ 89 ॥

पुच्छोत्पुच्छनमूर्च्छनोद्धतिधुतव्यावर्तितावर्तवत् -
 संवर्तार्णवनीरपूरविलुठत्पाठीनदिव्याकृतेः।
 सिंहाद्रीश ! न वैभवं तव कथं स्वालक्ष्यमालक्ष्यते
 पद्माक्षस्य जुघुक्षतोऽपि विभवं लक्ष्मीधराधोक्षज ! ॥ 90 ॥

साचलावटतटाकदीर्घिका
 जाह्नवीजलधिवर्धितः क्षये।
 शृङ्गसङ्गमितनौर्मनोरभूः
 अग्रतोऽण्डजवपुर्हि सुन्दर ! ॥ 91 ॥

प्रलयजनीरपूरपरिपूरितस्वनिलयावसन्नवदन -
 भ्रमदशरण्यभूतशरणार्थिनाकिशरणं भवन् स्वकृपया।
 चलदुदधीरिताम्बुकलुषीक्रियाढ्यगमनः स्वपृष्ठविधृता -
 ऽचलकुल एष मीनतनुरत्र सुन्दरभुजो वनाद्रिविषयः ॥ 92 ॥

स्वपृष्ठे प्रष्ठाद्रिभ्रमणकरणैः किञ्च फणिनो
 विकृष्टिव्याकृष्टिव्यतिविधुतदुग्धाब्धिचलितैः।
 अविस्पन्दो नन्दन् विकसदरविन्देक्षणरुचिः
 पुराऽभूः सिंहाद्रेः प्रियतम ! हरे ! कच्छपवपुः ॥ 93 ॥

जगत् प्रलीनं पुनरुद्दिधीर्षतः
 सिंहक्षितिक्षिन्निलयस्थ ! सुन्दर !।
 पुरा वराहस्य तवेयमुर्वरा
 दंष्ट्राह्वयेन्दोः किल लक्ष्मलक्षिता ॥ 94 ॥

न वायुः पस्पन्दे ययतुरथवाऽस्तं शशिरवी
 दिशोऽनश्यन् विश्वाऽप्यचलदचला साचलकुला ।
 नभश्च प्रश्च्योति क्वथितमपि पाथो नरहरौ
 त्वयि स्तम्भे शुम्भद्वपुषि सति हे सुन्दरभुज ! ॥ 95 ॥

अरालं पातालं त्रिदशनिलयः प्रापितलयो
 धरित्री निर्धूता ययुरपि दिशः कामपि दिशाम् ।
 अजृम्भिष्ठाभोधिः घुमुघुमिति घूर्णन् सुररिपोः
 विभिन्दाने वक्षस्त्वयि नरहरौ सुन्दरभुज ! ॥ 96 ॥

नखक्रकचकप्रधिक्रथितदैत्यवक्षस्स्थली
 समुत्थरुधिरच्छटाच्छुरितबिम्बितं स्वं वपुः ।
 विलोक्य रुषितः पुनः प्रतिमृगेन्द्रशङ्कावशाद्
 य एष नरकेसरी स इह दृश्यते सुन्दरः ॥ 97 ॥

क्षितिरियं जनिसंहतिपालनैः
 निगिरणोद्गिरणोद्भ्ररणैरपि ।
 वनगिरीश ! तवैव सती कथं
 वरद वामन भिक्षणमर्हति ॥ 98 ॥

भार्गवः किल भवान् भवन् पुरा
 कुन्दसुन्दरवनाचलेश्वर ! ।
 अर्जुनस्य बलदर्पितस्य तु
 च्छेत्स्यति स्मरति बाहुकाननम् ॥ 99 ॥

आज्ञा तवात्रभवती विदिता त्रयी सा
 धर्मं तदुक्तमखिलेन वनाद्रिनाथ ! ।
 अन्यूनमाचरितुमास्तिकशिक्षणार्थम्
 अत्रावतीर्य किल सुन्दर ! राघवोऽभूः ॥ 100 ॥

वनगिरिपतिरीशितेति देवैः
 त्रिपुरहरत्रिपुरघ्नचापभङ्गात्।
 व्यगणि परशुरामदर्शितस्य
 स्वकधनुषः परिमर्शदर्शनाच्च ॥ 101 ॥

अनवाप्तमत्र किल लिप्स्यते जनैः
 न च लब्धमेतदिह भोक्तुमिष्यते।
 अनवाप्तमत्र किल नास्ति राम ! तद्
 जगती त्वया तृणमवैक्षि सुन्दर ! ॥ 102 ॥

शिखरिषु विपिनेष्वप्यापगास्वच्छतोया -
 स्वनुभवसि रसज्ञो दण्डकारण्यवासान्।
 तदिह तदनुभूतौ साभिलाषोऽद्य राम
 श्रयसि वनगिरीन्द्रं सुन्दरीभूय भूयः ॥ 103 ॥

उपवनतरुषण्डैर्मण्डिते गण्डशैल -
 प्रणयिभवदुदन्तोद्गायिगन्धर्वसिद्धे।
 वनगिरितटभूमिप्रस्तरे सुन्दर ! त्वं
 भजसि नु मृगयानानुद्रवश्रान्तिशान्तिम् ॥ 104 ॥

कूलेऽध्येः किल दक्षिणस्य निवसन् दूरोत्तराम्भोधिगान्
 दैत्यान् एकपतत्रिणाऽच्छिन इतीयं किंवदन्ती श्रुता।
 तत्रैवेश्वरमभसां व्यजयथाः ! तस्माद् वनाद्रीश्वर !
 श्रीमन् ! सुन्दर ! सेतुबन्धनमुखाः क्रीडास्तवाडम्बरम् ॥ 105 ॥

रघुकुलतिलक त्वं जातुचिद् यातुधान -
 च्छलमृगमृगयायां सम्प्रसक्तः पुराऽभूः।
 तदुपजनितखेदच्छेदनायाद्य गायन् -
 मधुकरतरुषण्डं रज्यसे किं वनाद्रिम् ॥ 106 ॥

हे ! सुन्दरैकतरजन्मनि कृष्णभावे
 द्वे मातरौ च पितरौ च कुले अपि द्वे।
 एकक्षणादनुगृहीतवतः फलं ते
 नीला कुलेन सदृशी किल रुक्मिणी च ॥ 107 ॥

त्वं हि सुन्दर ! यदा स्तनन्धयः
 पूतनास्तनमधास्तदा नु किम्।
 जीर्णमेव जठरे पयोविषं
 दुर्जरं वद तदात्मना सह ॥ 108 ॥

आश्रितेषु सुलभो भवन् भवान्
 मर्त्यतां यदि जगाम सुन्दर !।
 अस्तु नाम तदुलूखले कियद्
 दामबद्ध इति किं तदाऽरुदः ॥ 109 ॥

सुन्दरोरुभुज ! नन्दनन्दन -
 स्त्वं भवन् भ्रमरविभ्रमालकः।
 मन्दिरेषु नवनीततल्लजं
 वल्लवीधियमुत व्यचूचुरः ॥ 110 ॥

कालियस्य फणतां शिरस्तु मे
 सत्कदम्बशिखरत्वमेव वा।
 वष्टि जुष्टवनशैल सुन्दर !
 त्वत्पदाब्जयुगमर्पितं ययोः ॥ 111 ॥

गूहितस्वमहिमाऽपि सुन्दर !
 त्वं व्रजे किमिति शक्रमाक्रमीः।
 सप्तरात्रमदधाश्च किं गिरिं
 पृच्छतश्च सुहृदः किमक्रुधः ॥ 112 ॥

हे नन्दनन्दन ! सुसुन्दर सुन्दराह्व !
 बृन्दावने विहरतस्तव वल्लवीभिः।
 वेणुध्वनिश्रवणतस्तरुभिस्तदा वै
 सग्रावभिर्जतुविलायमहो ! विलिल्ये ॥ 113 ॥

गायं गायं वनगिरिपते ! त्वं हि बृन्दावनान्तः
 गोपीसङ्घैर्विहरसि यदा सुन्दरव्यूढबाहो।
 रासारम्भोत्सवबहुविधप्रेम सीमन्तिनीनां
 चेतश्चेतस्तव च तु तदा कां दशामन्वभूताम् ॥ 114 ॥

इङ्गितं निमिषितं च तावकं
 रम्यमद्भुतमतिप्रियङ्करम्।
 तेन कंसमुखकीटशासनं
 सुन्दराल्पकमपि प्रशस्यते ॥ 115 ॥

वाराणसीदहन पौण्ड्रकभौमभङ्ग -
 कल्पद्रुमाहरणशङ्करजृम्भणाद्याः।
 अन्याश्च भारतबलक्रथनादयस्ते
 क्रीडाः सुसुन्दरभुज ! श्रवणामृतानि ॥ 116 ॥

त्वं हि सुन्दर ! वनाद्रिनाथ ! हे
 वेङ्कटाह्वयमहीध्र मूर्धनि।
 देवसेवितपदाम्बुजद्वयः
 संश्रितेभ्य इह तिष्ठसे सदा ॥ 117 ॥

हस्तिशैलनिलयो भवन् भवान्
 साम्प्रतं वरदराजसाह्वयः।
 इष्टमर्थमनुकम्पया ददद्
 विश्वमेव दयते हि सुन्दर ! ॥ 118 ॥

मध्येक्षीरपयोधि शेषशयने शेषे सदा सुन्दर !
 त्वं तद्वैभवमात्मनो भुवि भवद्भक्तेषु वात्सल्यतः।
 विश्राण्याखिलनेत्रपात्रमिह सन् सह्योद्भवायास्तटे
 श्रीरङ्गे निजधाम्नि शेषशयने शेषे वनाद्रीश्वर ! ॥ 119 ॥

कल्की भविष्यन् कलिकल्कदूषितान्
 दुष्टानशेषान् भगवन् हनिष्यसि।
 स एष तस्यावसरः सुसुन्दर !
 प्रशाधि लक्ष्मीश ! समक्षमेव नः ॥ 120 ॥

ईदृशास्त्वदवतारसत्तमाः
 सर्व एव भवदाश्रितान् जनान्।
 त्रातुमेव न कदाचिदन्यथा
 तेन सुन्दर ! भवन्तमाश्रये ॥ 121 ॥

त्वामामनन्ति कवयः करुणामृताब्धिं
 त्वामेव संश्रितजनिघ्नमुपघ्नमेषाम्।
 एषां ब्रजन्निह हि लोचनगोचरत्वं
 हे सुन्दराह्व ! परिचस्करिषे वनाद्रिम् ॥ 122 ॥

अशक्यं नो किञ्चित् तव न च न जानासि निखिलं
 दयालुः क्षन्ता चास्यहमपि च नागांसि तरितुम्।
 क्षमोऽतस्त्वच्छेषो ह्यगतिरिति च क्षुद्र इति च
 क्षमस्वैतावन्नो बलमिह हरे ! सुन्दरभुज ! ॥ 123 ॥

लङ्कायुद्धहतान् हरीन् द्विजसुतं शम्बूकदोषान्मृतं
 सान्दीपन्यभिजं मृतं द्विजसुतान् बालांश्च वैकुण्ठगान्।
 गर्भं चार्जुनिसम्भवं व्युदधरः स्वेनैव रूपेण यः
 स्वाभीष्टं मम मदुरोश्च ददसे नो किं वनाद्रीश्वर ! ॥ 124 ॥

आयोध्यगान् सपशुकीटतृणांश्च जन्तून्
 किङ्कर्मणो नु बत कीदृशवेदनाढ्यान्।
 सायुज्यलभ्यविभवान् निजनित्यलोकान्
 सान्तानिकान् अगमयो वनशैलनाथ ! ॥ 125 ॥

हरितवारणभृत्यसमाह्वयं
 करिगिरौ वरदस्त्वमपूर्विकाम्।
 दृशमलम्भय एव हि सुन्दर
 स्फुटमदाश्च परशशतमीदृशम् ॥ 126 ॥

इह च देव ! ददासि परान् वरान्
 वरद ! सुन्दर ! सुन्दरदोर्धर।
 वनगिरेरभितस्तटमावसन्
 निखिललोचनगोचरवैभवः ॥ 127 ॥

इदमिमे शृणुमो मलयध्वजं
 नृपमिह स्वयमेव हि सुन्दर।
 चरणसात्कृतवानिति तद् वयं
 वनगिरीश्वर ! जातमनोरथाः ॥ 128 ॥

विज्ञापनां वनगिरीश्वर ! सत्यरूपाम्
 अङ्गीकुरुष्व करुणार्णव ! मामकीनाम्।
 श्रीरङ्गधामनि यथापुरमेष सोऽहं
 रामानुजार्यवशगः परिवर्तिषीय ॥ 129 ॥

किञ्चेदं च विरिञ्चभावन ! वनाद्रीश ! प्रभो ! सुन्दर !
 प्रत्याख्यानपराङ्मुखो वरदतां पश्यन्नवश्यं कुरु।
 श्रीरङ्गश्रियमन्वहं प्रगुणयन् त्वद्भक्तभोग्यां कुरु
 प्रत्यक्षं सुनिरस्तमेव विदधत् प्रत्यर्थिनां प्रार्थनाम् ॥ 130 ॥

कारुण्यामृतवारिधे ! वृषपते हे ! सत्यसङ्कल्पन !
 श्रीमन् ! सुन्दर ! योग्यताविरहितानुत्सार्य सद्ब्रत्सल !।
 क्षाम्यन् साधुजनैः कृतांस्तु निखिलानेवापचारान् क्षणात्
 तद्भोग्यामनिशं कुरुष्व भगवन् ! श्रीरङ्गधामश्रियम् ॥ 131 ॥

इदं भूयो भूयः पुनरपि च भूयः पुनरपि
 स्फुटं विज्ञीप्स्यामीत्यगतिरबुधोऽनन्यशरणः।
 कृतागा दुष्टात्मा कलुषमतिरस्मीत्यनवधेः
 दयायास्ते पात्रं वनगिरिपते ! सुन्दरभुज ॥ 132 ॥
 ॥ इति पञ्चस्तव्यां सुन्दरबाहुस्तवः समाप्तः ॥